

Broj 2. Veljača 1917. God. 45.

Cijena Glasnika sv. Josipa:

1. Ko dolazi sam po nj na godinu K 0·80
2. Poštom . . . . „ „ K 1·—
3. Ko naruči 25 komada dobivat će 1 badava;
4. „ „ 50 „ „ „ 2 „

uz to plaćati komad po 80 filira.

5. U inozemstvo poštom . . . . . K 2·—
6. **Pojedini broj 10 filira.**

Poruke uredništva i uprave.

1. Ko želi, da mu se sastavak (bila pjesma, članak ili zahvalnica) uvrsti u list treba da se potpiše potpunim svojim imenom, jer uredništvo treba da znade, čiju stvar daje u tisak. Može javiti, da mu se ime ne štampa, pa će mu uredništvo rado po volji učiniti.

2. Naši prijatelji neka se ne ozlovolje, ako koji broj Glasnika ne dogje u pravo vrijeme. Nije sada kao u mirno doba. Tako nam je i prvi broj malo kasnije izašao nego obično.

3. J. B., Modruš potok. Što ste poslali, uvrstili smo kao pretplatu za g. 1915., još ostaje za g. 1916. i 1917.; Franjica Vitanović, Osijek, za g, 1916. već prije plaćeno, ovo smo ubilježili kao dar; M. P. Vel. Kop.: Primili smo za ovu godinu K 30.—, ali za g. 1916. nije još plaćeno K 25.—; Iv. Vl. Mače: Ostao je višak od K 5.—; Don P. Ob. Babinopolje: za g. 1914., 1915. i 1916. po K 2.—, dakle u svemu K 6.—; Tomo Burić, Pulj, dug za g. 1816. K 10.—; Marija Kristović, Velaluka. još je dug za g. 1915. i 1816., dakle svega K 2.—. Ljubica Car, Novi Marof K 1.20; hvala za priznanje.

4. Poslali su za Mise: Josip Adamić, Križevci, za dvije (u ime zavjeta); Olga Schwarzer, Križevci, za dvije; Katica Plavšić, Cerna, za dvije; Marica Markov, Virje, za dvije; Stjepan Matica, Ivanićgrad, za dvije; Stana Veszös, Štitar, za jednu; Marica Palčić, Pag, za jednu; Schumacher Ana, Cserv. za jednu; Ljubica Domaniko, Sokolovac za dvije; Stjepan Čolić, Varoš, za jednu; Terezija Tolmačević, Semeljci, za jednu; Cajbert Augustina, Antunovac, za jednu; Franjka Ivu-

Broj 2. U ZAGREBU, 1. veljače 1917. God. 45.

GLASNIK SV. JOSIPA

List hrvatskomu katoličkomu puku za zabavu i pouku.

Izlazi svakog 1. u mjesecu. — Cijena s poštom na godinu 1 krunu.

Kruna.

Bijah još dijete — —
Snivah o sjajnoj, čarobnoj k r u n i,
Koja će resit pramove moje.
Snivah o ravnoj, kraljevskoj s t a z i,
Kud ću upravljat korake svoje
Ponosno — s a m a. —
Snivah vam dalje:
Hoće li zlatna resit me kruna?
Ili ću plamnim alemom sjati?
Možda me vijenac ljubavi kitit?
Ili će slavne lovore brati
Mlagjahno čelo?
Silna mi želja
Morila srce danju i noću.
S drhtajem čekah trenutak sretni,
Kada ću svoju ponosnu glavu
Prignut pod teret kraljevski, cvjetni —
N o s i t ć u k r u n u ! —
— — — — — — — — — — — —
Noć bila tiha —
Gledam, i slušam ko iz daljine
Vječnu tu jeku srca mi mlada. —

Najednom spazim ovita mrakom
Putnika milá. Sjetno me pita:
„Hoćeš li krunu?"
Motrim ga sretna — —
Nježan, plemenit žar mu je oka,
Čelo mu resi kruna rubina.
On je — gle — snima, — krvlju se ljeska. —
„Hoćeš li krunu Čovječjeg Sina?"
Pita me blago.
Padoh pred njega.
Radosno sagnuh nestašnu glavu,
Primam već krunu. — O, kako boli!
A on mi sretan tihano šane:
„Kročit ćeš sama suznom tom doli
S trnovnim vijencem." —
— — — — — — — — — —
Nosim i sada
Znakove časti čela vrh moga — — —
„„Bože, zar dugo živjet ću tako?"" — —
Miruj mi srce, krunu si htjelo;
Bol ćeš i bijedu nositi lako — —
Kruna te resi.

„Hvaljen Isus!"

K nekomu bogatašu dolazio bi češće po poslu neki gospodin. Jednom će mu reći, da ga veoma zanima ono, što visi nad njegovom posteljom; bile su to zlatom uvezene riječi: „Hvaljen Isus!" skupocjenom oplatom optočene. „Evo, svaki put promatram ovo krasno vezivo i mislim, da vam je zacijelo kakova draga uspomena."

„Opazio sam", reče vlasnik, „da se već dulje vremena zato zanimate, kazat ću vam razlog, zašto tako štujem ovaj pozdrav.

Kako vam je poznato, ja sam sin bogatoga bankira M. Na žalost sam bio loše odgojen, bio sam pravi rasipnik. Bilo mi je tek 16 godina, a već sam se tako zadužio, da se moj otac zgražao, jer su mu moji vjerovnici zadavali svaki dan sve više briga i troška. Majka je na moju nesreću podupirala moju raspuštenost, te je i svoj nakit prodala, da mi može dati novaca. Kad mi je bilo devetnaest godina, izgubio sam majku, a za par godina pošao je i otac za njom u grob. Bilo mi je

25 godina, a već sam postao sâm gospodar za dobru trećinu potrošenoga, ali ipak još velikoga imetka, od kojega je moj otac uložio kod mjenjača K. 160.000 K. Odredio je, da smijem trošiti samo kamate, a istom, kad mi bude 50 godina, smijem dignuti glavnicu; ili neka se isplati mojim baštinicima. Novčana isprava nalazila se u očevome pisaćem stolu.

Odmah iza smrti očeve bila mi je prva briga, da se otpremi staro pokućstvo i nabavi novo. Rasipao sam preko mjere, a poslove prepustio mojim činovnicima. Da sam poslušao savjete nekojih pravih prijatelja i sasvim napustio mjenjačnicu, bila bi barem polovica mojega imetka sačuvana, te mi ga ne bi pronevjerili moji knjigovogje i njihovi privrženici. Upadao sam, a da nijesam znao, sve više u dugove. Najedamput zatraže svi moji vjerovnici, da se proračuna moj imetak, te se našlo, da ga dugovi prestižu za 40%. Stoga objave stečaj, a mene sud kao rasipnika zatvori.

Kad sam bio pušten iz zatvora, bio sam prosjak, samo mi je ostalo najpotrebnije pokućstvo. Prvi put počeo sam razmišljati, što će biti sa mnom, te sam skoro očajao. Nakon duljega razmišljanja sjetim se uložene glavnice kod mjenjača K. Ali gdje mi je obveznica?

U svojoj lakoumnosti nijesam kroz sve godine nikada na to mislio. Stao sam sve pomno pretraživati, — ali uzalud! Mojim vjerovnicima nije došla u ruke, jer bi bila tolikom svotom svakako stvar povoljno riješena; zacijelo se izgubila onda, kad sam dao sve staro pokućstvo otpremiti. Uzalud sam više dana propitkivao, tko je dobio očev pisaći stol, nitko mi nije znao kazati.

Napokon se odlučim i otigjem k mjenjaču K., te mu ispripovjedim svoj žalosni položaj. On me slušao hladnokrvno, a kad sam svršio upitao me začugjeno: „Šta to brbljate od nekakove uložene svote? Kada je vaš otac uložio kod mene kakovu glavnicu? Tornjajte se iz moje sobe ili ću vas dati otpremiti u ludnicu!" Uzalud sam ga uvjeravao, on je tvrdio, da nije ništa primio, te sam morao otići bez utjehe i nade.

Sav svijet me zapustio. Utjeha sv. vjere bila mi tugja, ta u sreći i obilju nijesam se nikada za vjeru starao. Očaj obuzme dušu moju, otigjem iz svoje sobe, te se požurim k derućoj rijeci, da učinim kraj svome nesretnom životu. Došao sam ko bez pameti u drvored, koji je vodio do rijeke, kad najedamput začujem pozdrav: „Hvaljen Isus!" Trgnem se kao iza sna, okrenem se prema mjestu, otkuda sam čuo glas, i ugledam slijepoga starca, koji je sa sklopljenim rukama, svečanim glasom pozdrav: „Hvaljen Isus!" ponavljao. Sjedio je na hreku i činilo se kao da je molio, jer je baš zvonilo

podne. Skočim k starcu, uhvatim ga za ruku i uskliknem: Angjele u ljudskom tijelu, tko te je ovamo poslao, da me zadržiš od najužasnije nakane?! — Ta ovaj čas sam se sjetio, da sam se kao mladić narugao jednome poljodjelcu, koji me je istim riječima pozdravio, a on mi tada doviknuo: „Radi ove poruge kajat ćete se još na smrtnome času!“

Slijepi se čovjek okrene prijazno k meni i reče: „Gospodine, što je vama, da tako dršćete? Da li ste bolesni? Ili ste počinili kakav zločin?“

„Jedno i drugo, prijatelju!“ odvratim. „Bolestan sam, te sam ovamo došao, da počinim najveći zločin! Htio sam svoj nevoljni život skončati u valovima rijeke, koja je ovdje u blizini!“ I kažem mu svoje žalosno stanje. Starac podigne slijepe oči prema nebu i reče: „Gospodine, kako ste duboko zagrezli! I ja sam bio sin prilično imućnih roditelja; već sam 50 godina slijep i živim sa svojom ženom samo od milodara dobrih ljudi, ali ipak nijesam još nikada očajavao, niti sam ikada mrmljao u svome žalosnom stanju na Božju providnost.“

Nato me pozove, da pogjem s njim u njegovu kolibicu, koja je bila jedva sto koračaja daleko. Pristao sam rado, ta osjećao sam se u blizini starca kao preporogjen. Jedva smo stupili u kućicu, kad unigje i njegova žena i pobožno pozdravi: „Hvaljen Isus!“ Ne malo se začudi kad zagleda mene. Donijela je u košarici jela, što je dobila od svojih dobročinitelja. Starac joj kaže moju nesreću i ona me pozove, neka dijelim s njima siromašni objed. Meni dadne žena komad kobasice zamotane u papir, na kojemu sam opazio biljeg neobično velike vrijednosti. Tko da opiše moje začugjenje, kad sam ugledao na njemu ime mojega pokojnoga oca! Neopisivom žurbom pročitam sadržaj: „Bože moj! Šta je to?“ — Izgubljena novčana isprava, koju je dao K. mome ocu vrhu 160.000 K. Pun veselja ispripovjedim dobrim ljudima, kako sam važnu stvar našao. „Hvala i slava Isusu!“ reče žena. „Nedokučivi su putevi Gospodnji!“ usklikne starac i zaplače od ganuća i radosti.

Odmah se požurim kući razmišljajući, što da uradim s novčanom ispravom. Da je pokažem gosp. K., nije mi se činilo zgodno, jer bi tako mogao doći u novu nepriliku. Zato otigjem s njome k odvjetniku, koji me je zastupao u parnici, kad sam pao pod stečaj. Bio je čovjek pametan i pravedan. Njemu otkrijem cijelu stvar. On mi reče, da je moj stečaj sasvim izravnan, budući da su se svi moji vjerovnici tražbine od 40.000 K odrekli i izjavili, da ne će od mene nikada više što tražiti. Zatim mi savjetuje, neka idem još jedamput k mjenjaču K, ali da mu ništa ne kažem o novčanoj ispravi, nego neka samo zatražim kamate od uložene glavnice. Razumije se, da je bio i ovaj pokušaj uzaludan.

Moj ga branitelj prijavi sudu. Već je bio moj protivnik kod sudbene rasprave pripravan, da se krivo zakune, da nije nikada glavnice od moga oca primio. Nijesam htio, da do tolikoga zločina dogje, zato smjesta pokažem nagjenu novčanu ispravu, koju su svi kao istinitu priznali. Varalica smrtno problijedi, ta sad je bio lopov raskrinkan. Dobio je zasluženu kaznu i morao je odmah isplatiti glavnicu s kamatima. Mojega dobroga odvjetnika imenuju upraviteljem glavnice, a ja sam odmah izjavio, neka se od glavnice isplati mojim vjerovnicima onih 40.000 K, koje su izgubili kod moga stečaja, ali se oni zadovoljiše polovicom.

Prva mi je briga bila, da uzmem ono dvoje starih u svoju kuću, da budu sve do smrti dobro opskrbljeni. Odmah sam nabavio i ovaj „spomen-pozdrav“, koji će me sjećati na ovaj dogagjaj. Počeo sam uredno i skromno živjeti, a to je dalo povoda, da su mi već za par godina povjerili sav moj imetak. U četrdesetoj godini dao mi Bog dobru, kreposnu ženu. I njoj i meni glavna je briga, da djecu u pobožnosti i strahu Božjem odgojimo, te im duboko u srce usadimo, da nikada, pa ni u najtežim kušnjama ne izgube pouzdanje u Gospodina Boga. Prve moje riječi, kad se ujutro probudim, i zadnje, kad legnem na počinak, jesu ove, zahvalnim srcem izrečene: „Hvaljen Isus!“

Dao Bog, da mi budu na ovome svijetu ovo zadnje riječi i da sa „Hvaljen Isus!“ uzmognem u vječnosti pozdraviti svoga milostivog Suca!

U vojničkoj službi.

Hladno je zimsko jutro. Izagjem iz šumske kolibice, moga dragog domaćine majora K., koji me je primio na stan. Svoju bojnu kapelicu dopremio sam daleko u šumu. Po svim zaklonіštima, od straže do straže raznio se jučer u sumračju glas, da će se sjutra u zoru u šumi služiti sv. misa.

Nagjem dakle svoj odio sakupljen na nekoj šumskoj čistini. Crkva nam je gusti bukvik, a vitka stabla toga krošnatog drveća gotski su stupovi u njoj. Ledeni dah zimskoga jutra obavija grmlje, a jutarnje ga sunce pretvori u goruće kite, iz kojih blista tisuću dijamanata i sjajnih rubina. Eto uresa mojoj crkvi i mome oltaru. U blizini tiho žubori potočić, a iz daljine dopiru katkada mukli glasovi ispaljena topa

u neprijateljskom taboru. Bila je ciča zima. Na vodi i vinu u bočicama, što je trebalo za sv. službu, uhvatio se tanak led.

Molio sam pristup. Moji vojnici skinu kacige, izvade iz džepa zgnječene vojničke molitvenike i stanu moliti. Kad zvonce pozvoni na „Domine non sum dignus", klekoše ljudi, da se pričeste, a na čelu im pukovnik.

Imaš šta da gledaš! Odijelo im izderano, zamazano — propucano i krvlju poškropljeno. Crne im ruke kao crna zemlja pobožno sklopljene, a oko njih se ovija krunica! No zlatno srce nadomješta našemu Spasitelju sve ostalo.

Poslije sv. mise pošao sam s plemenitim pukovnikom u njegovu kolibicu na zajutrak. On mi saopći, da desno krilo njegove regimente jutros navaljuje na neku poziciju neprijateljske artilerije. „Onda Francuzi naravski odvraćaju?" — „Svakako, vele časni, ovdje je pogibeljno."

„Sad znam, kamo me zove dužnost." — On me zahvalno pogleda.

Svoga konja bio sam ostavio u selu. No zato me pred kolibicom već osedlan čekao prekrasan rigjan, ljubimac pukovnikov. Kad sam uzjašio, zarže konj veselo, podbodem ga, a on ponosno digne glavu, savine vrat sa zlatnom grivom, pa laganim, elastičnim kasom pogje izmegju visokoga drveća prema „oštrom kutu". Dospjevši u streljački jarak vojnici me veselo pozdrave: „Dobro nam došli baš danas, gospodine kurate!"

Iz našega zakloništa pogledam preko ravnice na neprijateljske jarke. Tamo iza živica, što ogragjuju vrtove, strše krovovi napola porušenoga sela A. Iz dimnjaka vijaju se prema nebu bijeli oblačići. Vojnici mi pripovijedaju, da su noćas najednom opazili, kako je tamo sijevnula velika vatra. Sigurno se Francuzima upalila koja kolibica ili koje spremište. Iz plamena se ču prasak patrona, koje su se u vrućini same ispraznile.

Najednom nam neočekivani grom prekine zabavu. Zrak zadrhta i praskajući odjekuje šumom prvi hitac naše baterije. Granata za čudo točno pogodi; crni oblak dima i zemlje uzvitla se naglo s ruba neprijateljskoga jarka. I opet bljesnu, prasne i smrtonosno udari — pa još jednom i još jednom. Gromovi tutnje, granate zuje u studenome jutarnjem zraku.

Zamalo sijevne na onoj strani, ondje opale, i u isti čas eno pucnjave i praskanja granja u našoj blizini. „Dobro gagjaju", promrmlja mi susjed. Naši se ljudi skuče dublje u jarke. Divio sam se satniku naše artilerije — sada je i on smrtno ranjen u jednome lazaretu. Granate padaju kao kiša, a on se penje na drvo, da lakše promatra i odanle zapovijeda svojoj bateriji. Najednom sasma blizu mene prasnu granata. Kad se dim razrijedio, čulo se odanle: „Vogja naše kom-

panije, nadporučnik E., teško je ranjen!" Alarm za mene! Prihvatim na svojim grudima posudicu sa svetim uljem i požurim se kraj natrpane momčadi, koja me začugjeno gledala, do zakloništa, kamo su upravo nosili na smrt ranjenoga druga našega.

Bio je to jedan od naših najboljih, najvrsnijih, najplemenitijih časnika, junak, da mu premca nema. Stajao je upravo na najopasnijem mjestu naslonivši se na nasip. Granata probi nasip i tresne njime o smrznutu zemlju, odakle ga podigoše s razbijenom lubanjom. Uza svu žalost bila mi je slatka utjeha, što sam smio kleknuti kraj dragoga umirućega druga, te mu na vratima vječnosti pružiti svećeničku pomoć i utjehu. Dok sam molio i na blijedom mu čelu sv. uljem činio znak sv. križa, zveketalo streljivo i nadalje zrakom, a šumom se orili smrtonosni gromovi. Slijedeći dan pokopasmo uz tužaljivu glazbu tijelo dičnoga junaka s časnim ranama za kralja i domovinu.

Za uzor svim ženama i djevojkama mislim, da smijem ovdje dodati i neka mjesta iz lista, što mi ga pisala žena paloga junaka, čim je doznala za smrt njegovu. Pokazala se dostojnom takova muža.

„Užasno je", piše ona, „izgubiti ljubljenoga muža i oca, a dogagjaji zadnjih dvaju tjedana neizrecivo su mi ranili srce. Ubogo srce savija se i lomi, a napokon ipak mora odano reći: „Gospodin je dao, Gospodin je uzeo." Prije, no što smo se rastali, primili smo zajedno sv. pričest. Kako sam onda molila! Srdačno zahvaljujem dragome Bogu, što mi je dao tako dobroga i vjernoga druga u životu, da naša djeca imadu tako vrsnoga oca . . . — Vama, vele časni gospodine kurate, obećajem, da ću svim silama čuvati svoju djecu, da jednom mogu mirne duše stupiti pred svoga muža. Ako opet jednom stignete na njegov grob, ponesite mu srdačan pozdrav od mene i kažite mrtvome, plemenitome drugu mojemu, da ću s njime i za njega živjeti do zadnjega daha svoga."

I. Ch. S. J.

Ljudevit Sveti i križar.

I.

Kralj kao bolesničar.

Za križarskih vojna, koje su skoro 200 godina trajale, vraćali su se nesretni križari neke godine četa za četom u domovinu. Bili su većinom bolesni u trošnom, poderanom odijelu, a donijeli su sa sobom i mnoge prilijepčive bolesti. Ne-

volja je bila velika, i zamalo nije bilo više u bolnicama mjesta za tolike patnike.

Kralj Ljudevit Sveti zanimao se već u ranoj mladosti za križare, ta želio je boriti se za Ime Isusovo i ne bi bio žalio žrtvovati život svoj u onoj zemlji, koju je Božanski Spasitelj svojom krvi napojio.

Kad je vidio ove križare u tako bijednome stanju, bio je duboko ganut, te je sve učinio, da budu što bolje priskrbljeni; brinuo se, da im ništa ne uzmanjka. Ali broj bolesničara bio svaki dan manji. Nekoje je naglo pobrala smrt, a drugi pobjegoše potajno noću iz bolnice od straha pred zaraznim bolestima.

Uzalud su uzdisali bolesnici i zvali u pomoć; njihove se tužbe izgubile, kao one zalutalih u pustinji. Mnogi su prolazili pokraj bolnica i čuli njihovo jadikovaaje, ali su brže bježali dalje od straha, da se ne okuže.

Čim je doznao mladi kralj za veliku nevolju u bolnicama, pozove svoje najvjernije te im reče:

„Ako tko vidi bližnjega svoga u siromaštvu, osobito u bolesti, a mogao bi mu pomoći, pa se ustručava, toga ne će Bog niti na drugome svijetu čuti, kada bude uzdisao za polakšicom. Stoga sam odlučio priskočiti sam ovim bijednicima u pomoć; i u kojega nije srce tvrdo, taj će me slijediti."

Ovo rekavši ostavi svoju palaču. Njegovi dvorani dali bi svakiput okaditi palaču, kad je kralj bio u bolnici, da zapriječe zarazne bolesti. Noge su drhtale onima, koji su ga plašljivo slijedili u gradsku bolnicu.

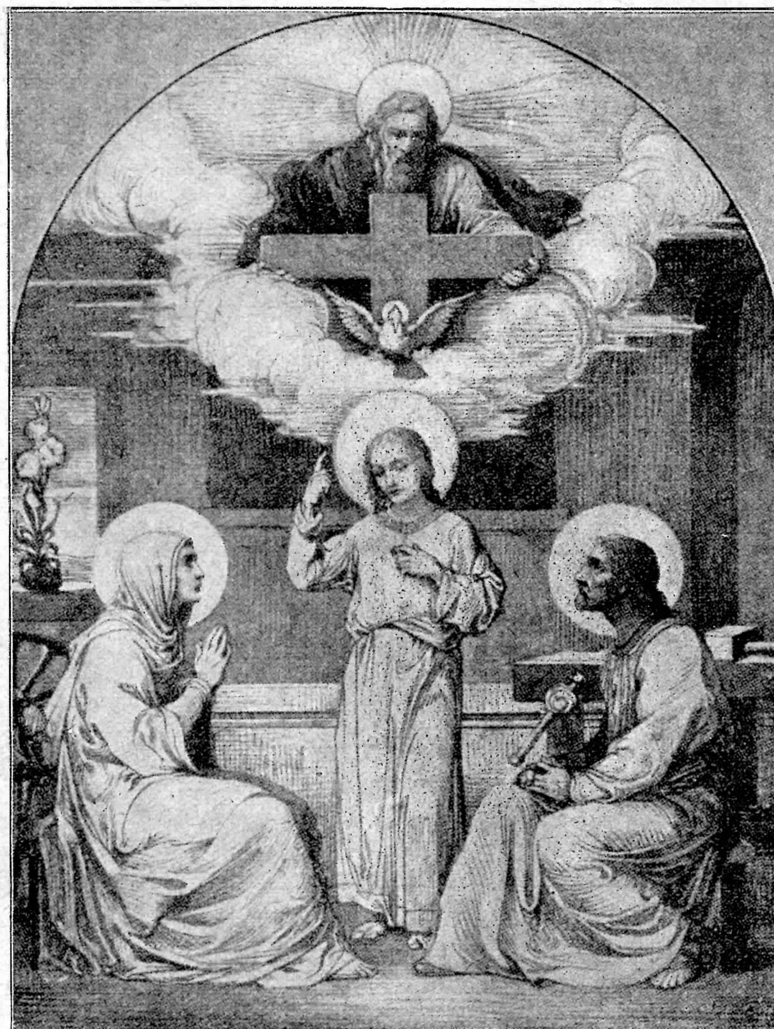
Čudom su se čudili oni, koji su mimo prolazili, kada su vidjeli kralja, gdje zalazi u ove prostorije, u kojima vlada grozota i smrt, kamo ne bi htio ni najveći siromah za nikakovu plaću stupiti. Tako se zamalo skupilo mnoštvo ljudi pred bolnicom, ta nitko nije mogao vjerovati, da će kralj srnuti u očevidnu pogibao. Ali oni, koji su ga vidjeli, tvrdili su, da je uistinu unišao, i radoznalost prevladala je strah. Nekoji se približili vratima i krzmajući išli preko stuba. Plašljivo slijedili ih drugi, a napokon navali mnoštvo, da vidi kralja.

Vrata su od soba bila širom otvorena. Radoznali pogledaju izdaleka u nekoje sobe, ali kad opaze redove kreveta, na kojima se bolesnici savijali i vikali od bola, te zvali u vrućici svoje drage, od kojih će ih smrt rastaviti, sledi im se krv u žilama od užasnoga prizora. Nestalo je u njima odvažnosti, već su se pokajali zbog svoje nesmotrenosti i htjeli pobjeći; nato stupi kralj iz obližnje sobe baš u ovu, pred kojom je bila svjetina.

Ugledavši mladoga kralja, kako jednome popravlja jastuke i namješta umornu glavu, drugome daje lijek, trećega

tješi, a svima obećaje, da je pomoć blizu, neka se umire i uzdaju u Boga, ohrabriše se. Pogledaju jedan drugoga, zabrinutosti nestane, i jedan za drugim unigje u bolesničku sobu, a napokon svi. Primjer veledušnoga kralja posramio ih, ali ujedno i obodrio. Svaki je htio biti blizu njega, a svi su nastojali podvoriti bolesnike i svratiti na se pozornost dobroga kralja.

Sveta Obitelj u Nazaretu.

Kad je Ljudevit vidio krasne plodove svoje požrtvovnosti, htio je zahvaliti svojim podložnicima onako od srca k srcu, kako je samo on znao; kad najedamput njegov paž problijedi. Velike mu krasne oči upale u jamice, a crvene usnice pomodrile. Oni, koji su prvi opazili paža tako izobličena, uzmaknu prestravljeni i zavape: „Paž je kraljev okužen! Tko može, neka se spasi, jer ovdje zaista smrt vlada!"

Sada progovori kralj jakim glasom:

„Milosrgje jest prvi zahtjev kršćanske ljubavi. Tko ne će nesretnicima i patnicima pomoći, već hladnokrvno odlazi, ne mareći što oni vapiju za pomoć, što oni umiru, taj će od Boga jednom čuti: „Odlazi od mene!" Ostanite dakle ovdje milosrgja radi i spasenja vašega radi. Strašna je misao biti odijeljen od Boga i udaren prokletstvom njegovim. Jer tko je bez Boga, bez njegove pomoći, past će bez sumnje u ruke zloga neprijatelja, koji će propale ljude mučiti, kako se to vidjelo na opsjednutima u vrijeme, kad je Spasitelj na zemlji boravio. Ostanite dakle ovdje, da ne stigne i vas gnjev Božji, i da ne budu jednom duše vaše pred Bogom nakažene i ružnije od mrtvaca na pol gnjila."

Ove su riječi djelovale na sve nazočne. Jer dok je kralj ovo govorio, nije prestao dvoriti bolesnike. Svoga paža predao je liječnicima.

„Mi ne ćemo, da budemo odijeljeni od Boga, — ne ćemo da budemo od njega prokleti!" Ovako su govorili jedan za drugim. I oni, koji su bili malo prije kukavice, ponudili se besplatno za dvorbu bolesnika, a drugi su opet obećali novčanu pripomoć.

Kralj zahvali u srcu Bogu i opomene dobre svoje podložnike, koji su bili svjedoci, kako primjer djeluje, neka nikada ne propuste davati dobre primjere, ma da bi morali i žrtve prinijeti.

Utješeni i ohrabreni bolesnici zahvaljivali su Ljudevitu, kad je odlazio. Od radosti i ganuća plakali su, a sa svakom suzom njihovom vinula se gore molitva za pobožnoga kralja.

(Nastavit će se.)

Ako hoćeš savršen da budeš.

Isus nas uči, da smo djeca Božja.

(Nastavak.)

1. Razgovor s Nikodenom.

Bilo je prve godine javnoga naučavanja našega Spasitelja. Propovijedi njegove sakupljale su oko njega množinu naroda, koji ga je željno slušao, kad je govorio o kraljevstvu Božjem; čudesa pak njegova, sjajna i mnogobrojna, davala su riječima njegovim ugled, što ga nijesu imali ni književnici ni učitelji židovskoga zakona. Ali je već zavist zavladala srcima farizeja; bojali su se, da je Isus suparnik njihova upliva, nepomirljivi sudac njihovih opačina. Megjutim prave i iskrene duše, pa i megju narodnim poglavicama i najglasovitijim učiteljima, bile su dirnute, ako još i nijesu bile posve uvjerene, tražile su svijetlo i očekivale ga od onoga, za koga se je činilo, da je od Boga poslan, da im pokaže put spasenja.

Nikodem bijaše takova duša. Željan, da ga Isus pouči, ali još u strahu, da izgubi ugled kod svemoćnih farizeja, dogje k njemu noću, kako pripovijeda apostol. „Rabi" reče mu, „znamo, da si učitelj od Boga došao; jer nitko ne može znaka ovih činiti, koje ti činiš, ako nije Bog s njim." Božanski mu učitelj dade odgovor, koji Nikodem nije nikako očekivao; no za nas je to znamenitiji i poučniji. „Zaista, zaista ti kažem: Ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti kraljevstva Božjega!" „Kako se može čovjek roditi, kad je star?" reče Nikodem. Isus ostaje kod onoga. što je rekao, ali protumači s nekoliko riječi svoju misao: „Zaista, zaista ti kažem: Ako se ko ne preporodi vodom i Duhom Svetim, ne može ući u kraljevstvo Božje." I doda k tomu: „Što je rogjeno od tijela, tijelo je; a što je rogjeno od duha, duh je. Ne čudi se, što ti rekoh: Valja vam se nanovo roditi! Duh diše, gdje hoće; i glas njegov čuješ, ali ne znaš, otkuda dolazi, ili kuda ide, tako je svaki, koji je rogjen od duha."

Još neko vrijeme potraja razgovor Isusa s Nikodemom. Da li je ovaj napokon shvatio, ko je bio Učitelj, koji mu je tako očitovao tajne kraljevstva Božjega? Vjerojatno, jer je od tada pripadao k učenicima Spasiteljevim, premda se je javno priznao tek u zadnji čas, po smrti Učiteljevoj, tada, kada su se isti apostoli sakrivali od straha.

Ali kako veoma zaslužuje taj razgovor izmegju našega Spasitelja i Nikodema, da ga promotrimo! On je „knez židovski", „učitelj u Izraelu", i on dolazi k Isusu, da čuje od njega novi nauk, što ga ljudima nosi, naime koje je to kraljevstvo Božje, što ga posvuda navješćuje i kako ono ima nastati u tom svijetu. Što mu odgovara Gospodin? Kakav pojam daje Nikodemu o novom kraljevstvu? Kada on govori s takovim čovjekom i o takovom temeljitom pitanju, — ta radilo se o njegovom poslanju u svijet, o djelu, što mu ga naložio Otac, — tada nam njegov odgovor mora otkriti tajnu planova Božjih, vlastito djelo Sina Božjega, radi kojega je došao na taj svijet. Dakle zašto je došao?

Gospodin saopćuje Nikodemu tri stvari: 1. Da je potrebno drugi put se roditi, hoćemo li pripadati kraljevstvu Božjem. 2. Da to drugo rogjenje nema u sebi ništa tjelesna; ne moramo se opet roditi od ljudi. To je rogjenje posve duhovne vrste: Bog će sam biti početnik toga rogjenja, jer to božansko rogjenje ne će nas učiniti djecom ljudskom, nego djecom Božjom. 3. Biva to rogjenje vodom i Duhom Svetim, to jest krstom, koji u nama briše ljagu grijeha i daje nam milost Božju, po Duhu Svetom, koji je pečat tomu, da smo djeca Božja i početnik našega svrhunaravnoga života kao djece Božje. To su velike tajne, zaista. Nikodem, i ako je bio učitelj u Izraelu, jedva ih je mogao tada razumjeti i zato nije nikakovo iznenagjenje, što pita Gospodina: „Kako može to biti?" Nama je otkrivena ta tajna; svijetlo svetoga Evangjelja rasprostire se nad njom i za to nam je riječ božanskoga Učitelja posve razumljiva. (Nastavit će se.)

Samo Bog zaslužuje, da mu služimo i strastveno ga slijedimo.*

Naš Gospodin uzeo vam srce, kako je učinio s pobožnicom svetom Katarinom sijenskom, čiju danas svetkovinu slavimo, da vam dade svoje prebožanstveno srce, kojim ćete sva živjeti od njegove svete ljubavi. Kakve li sreće, moja predraga sestro, kad bih koji dan odlazeći od svete pričesti našao svoje sićušno i kukavno srce izvan svojih grudi i kad bi na njegovo mjesto bilo postavljeno to dragocjeno srce mojega Boga! No budući da, moja draga kćerko, ne smijemo željeti tako izvanredne stvari, želim barem da odsad naša uboga srca živu pod pokornošću i zapovijedima srca toga Gospodina! To će biti, moja draga sestro, čisto dosta, da u tom slučaju korisno nasljedujemo svetu Katarinu, pa ćemo na taj način biti blagi, ponizni i ljubazni, jer srce našega Spasitelja nema srdačnijih zakonâ do zakona blagosti, poniznosti i ljubavi.

Bit ćete presrećni, moja predraga sestro, moja kćerko, ako budete sred svih tih budalaština pristranosti živjeli sasvim u samoj sebi za Boga (za Boga, koji jedini zaslužuje, da mu služimo i strastveno ga slijedimo), jer ćete tako radeći podavati, moja draga sestro, dobar primjer svima i zadobiti za sebe samu sveti mir i tišinu.

Pustite, zaklinjem vas, neka drugi mudruju o razlogu, s kojega se pričešćujete, jer je za vašu savjest dosta, da vi i ja znademo, da je ta marljivost da pregledate i opravite često svoju dušu veoma potrebna, da ju uščuvate. Ako pak hoćete o tom dati kojoj god račun, možete joj lijepo reći, da vam je potrebno tako često blagovati tu božansku hranu, jer ste slabi i jer bi se bez te okrjepe vaš duh lako rastresao. Pritiskujte ipak, moja predraga sestro, i dalje živo na svoja prsa toga dragoga Spasitelja; gledajte da on bude lijepa i mila kitica na vašem srcu, tako da tko god vam se približi, osjeti, da ste vi njime zadahnuti i da upozna, da je vaš miris miris smirne.

* Gospogji de Vignod, redovnici 30. 4. 1611.

Držite svoj duh u miru usprkos onoj zapreci, koja vas okružava. Izručite najtajnijoj providnosti Božjoj, što ćete naći neugodna, i čvrsto vjerujte, da će ona milo upravljati vama, vašim životom i svim vašim poslovima.

Znadete li, što čine pastiri u Arapskoj, kad vide da sijeva, grmi i da je zrak opterećen munjama? Oni i njihova stada zavuku se pod lovorike. Kad vidimo, da nam prijete progonstva ili protivurječje kakve zlovolje, sklonimo se i mi sa svojim osjećajima pod sveti križ pravim uzdanjem, da će sve biti na korist onima, koji ljube Boga.

Nuto, moja draga kćerko, moja sestro, držite svoje srce dobro sabrano; čuvajte se hitnje. Pouzdavajte se često u providnost našega Gospodina, budite uvjereni, da će prije nebo i zemlja proći, nego li vam naš Gospodin uskrati svoju zaštitu, dok budete njegova poslušna kćerka ili dok budete barem željeli biti poslušni. Dva, tri puta na dan promislite, nije li se vaše srce radi česa uznemirilo, pa ako nagjete da jest, nastojte ga odmah upokojiti.

Zbogom, moja draga kćerko. Bog bio usred vašega srca...

Obzir ljudski i dobar primjer.

Bilo je na bojištu, kod pričuva. Jednoj satniji neke regimente bi javljeno: vojni svećenik je došao, da ispovijeda za Uskrs; ko hoće na ispovijed, neka se prijavi. Dvojica, trojica, četvorica stupiše plašljivo naprijed; neki u redovima slegnu ramenima, drugi se nasmiješe, tu i tamo čuje se kakova rugalica. Kadet stoji i gleda — kako je sam poslije priznao, imao je i on sam dosta toga na savjesti. Pozna on svoje momke; u vjerskim stvarima baš nijesu najbolji; ali da su tako zli, ne, bolje: da su takove kukavice? Nekoliko časaka pričeka mirno; tada stupi pred redove i poviče: „Dakle momci, ko će

sa mnom na ispovjed?" — i cijelu satniju, sve do jednoga, mogao je iznenagjeni svećenik pomiriti s Bogom u svetoj ispovijedi.

*

Treba li možda i tebi ovakova kadeta, kad ti je vršiti koju krćansku dužnost?

Riječi i djela.

Otac će reći sinu: „Čujem, sinko moj, da si nedavno kazao mnogo neistina. To me veoma žalosti. Govori uvijek istinu, pa makar se tako dobavio i kazne. Obećaješ li, da ćeš uvijek istinu govoriti?" — Sin: „Obećajem, oče!" — „Dobro; sada idi pa pogledaj, ko je to pozvonio; ako je pobirač poreza, reci mu, da me nema kod kuće!"

*

Ovo bi bilo smiješno, da nije žalosno. A zar nema takovih roditelja, koji istina brane svojoj djeci kleti, a sami kunu; tjeraju ih u crkvu k sv. misi, a sami ne idu? . . .

Sv. Terezija.

Mladost sv. Terezije.

Tereziji je bilo po prilici $14^1/_2$ g., kad je stupila u uzgojni zavod augustinaka. Već prvih dana nestalo je u nje one želje za svjetovnim radostima. Premda je još dobivala listova od svojih prijatelja iz svijeta i premda je napasnik nastojao, da joj uznemiruje dušu zavodljivim mislima, ipak su dobri primjeri, kojima je sada bila okružena, na nju djelovali tako, da se u nje iznova stao buditi život molitve i rada, uspirivati prijašnji žar pobožnosti, a dobro vladanje i dobre običaje najranije mladosti svoje poprimila je novom snagom. Vazda spremna da posluša savjete i pouke svoje učiteljice, Marije Briceno, brzo je napredovala na putu kreposti. Napose pak valja spomenuti, da je Bog govorio duši njezinoj. Želja, da se njemu posveti, iznova u nje oživi, te ona i redovnice zaprosi, da za nju Boga mole.

O ovim danima sama nam kazuje ovo: „Prvih osam dana pričinio mi se samostanski život veoma nesnosnim, a to ne toliko stoga, što sam bila tako reći zatvorena, već stoga, što sam bila zabrinuta, da je na javu izbila moja taština, premda sam već sama bila željna, da se nje riješim. Upotrijebim prvu priliku, pa se ispovjedim i za koji dan ćutila sam se u samostanu sretnijom negoli u očinskoj kući. Bili su i

drugi zadovoljni sa mnom, te me i zavole. Premda onda još nijesam imala volje, da prigrlim život redovnički, ipak mi je bilo drago, da sam upoznala tolike pobožne redovnice. Duša mi se opet stala priljubljivati onome dobru, koje me usrećivalo prvih dana mojega djetinjstva." Predobra Providnost Božja odabra megju redovnicama predstojnicu pitomkinja orugjem, kojim će Tereziju probuditi iz duhovnoga mrtvila na novi život. Ova veoma razborita i sveta redovnica pripovjedi joj, kako je ona odlučila, da se prikaže Gospodinu; da je naime jednom čitala u Sv. Pismu: „Mnogo je zvanih, ali malo odabranih." Govorila joj je i o nagradi, kojom Bog usrećuje one, koji se poradi njega odriču svega. Svetica piše o tome: „Ovo drugovanje čistilo mi je dušu pomalo od svih onih neuljudnosti, koje sam poprimila za prošlih prijateljevanja mojih. Ono mi je ponovno ulijevalo dobre želje za vječnim stvarima. Pomalo je nestajalo u meni i one nesklonosti prema samostanskome životu, koja mi se već prilično bila utisnula u dušu. U ovome sam samostanu boravila $1^1/_2$ g. i veoma se popravila."

Terezija oboli i morade ostaviti uzgojni zavod. Otac je pošlje ka kreposnoj sestri njezinoj na ladanje. Na putu onamo pohodi jednoga svojih stričeva, Petra de Cepeda, koji je kao udovac boravio u Hortigozi u samostanskoj samoći, zabavljen samo izvršivanjem dobrih djela i molitvom. Bog ga kasnije pozva u duhovni stalež. On stade nećakinju svoju pobugjivati na čitanje duhovnih knjiga. Ona prihvati ponudu s početka samo od učtivosti, no kasnije se sve više uvjeravala o ništetnosti svih prolaznih dobara. Terezija o tome piše: „Boravila sam samo nekoliko dana kod brata mojega oca, no Božanske riječi, koje sam ondje primila u dušu i dobro društvo takvom su snagom djelovali na mene, da sam došla do uvjerenja, kojemu sam se već bila podala kao dijete, da je naime sve na tome svijetu ništetno, da je sve taština, da sve prolazi i nestaje poslije kratkoga vremena. Nadalje sam se stala bojati smrti radi toga, što bih mogla biti prokleta." Volja joj još nije bila posve sklona, da prigrli redovnički život, no ona se sve više približavala k tome cilju, stala je ispitivati se o tome i volju svoju tome priklanjati. Mislila je, da je redovnički stalež ipak savršeniji i sigurniji od svjetskoga staleža. Napokon se uvjeri, da poteškoće i muke samostanskoga života jamačno nijesu tako oštre i gorke, kao što su muke u čistilištu, pa kako je ona zaslužila pakao, to se još može smatrati sretnom, ako čistilišne muke odsluži na zemlji, te na taj način stigne na put, koji je ravno vodi u nebo. U takovu duševnome raspoloženju stane čitati listove sv. Jeronima. Iz njih crpala je takovu živu želju za mrtvenje i za život djevi-

čanski, da u nje nesta svakoga kolebanja, i ona odluči postati redovnicom. Kad bi megjutim stala uvaživati i slabo stanje svojega zdravlja, pričini joj se, da ne će moći podnijeti mukotrpni život žrtve u samostanu. Ona razbi i ovu sumnju spominjući se svega onoga, što je Krist trpio za nas.

MALI VJESNIK.

Petrov novčić. Blagopokojni car i kralj Franjo Josip nekoliko dana pred svoju smrt poslao je sv. Ocu papi Benediktu XV. sto tisuća franaka „Petrova novčića“. I iz ovoga dara vidi se plemenština našega pokojnog vladara. Ovaj novi primjer potiče, da i mi od svojega rado dajemo za Petrov novčić osobito sada, kada je sv. Otac radi rata još u težim prilikama nego inače.

Mir. Sv. Otac papa Benedikt XV. već od početka svoga vladanja nastojao je, kako bi došlo do mira megju ratujućim državama. Ako mu to nije pošlo za rukom, barem je mnogo pomogao svojim posredovanjem, da se ublaže nevolje onih, koji najviše trpe od rata. No eto prije Božića javio nam se tračak nade, da će doći do mira, jer naš novi car i kralj te njemački car i naši saveznici Bugari i Turci ponudiše neprijateljima, da se dogovore o miru. Kako novine pišu, neprijatelji naši odbili su te ponude i tako bi se imao nastaviti rat sa još većom žestinom. Mi svi treba da u tim teškim prilikama vršimo svoju dužnost, a osobito, da budemo spremni i na još veće žrtve, da ih prinosimo za kralja i domovinu. Ali nemojmo uz to prestati život svoj popravljati i vruće se moliti Onome, u čijoj su ruci srca svih naroda i njihovih vladara, da uputi misli njihove na put mira.

Čitaonice za vojnike na bojištu. U Zagrebu se osnovalo društvo, komu je briga da se za hrvatske vojnike osnuju na bojištu čitaonice, da u ono vrijeme, kad nijesu u boju, mogu provesti vrijeme ugodno čitajući dobre, poučne stvari. To ima takogjer biti pripomoć, da se lakše očuvaju od kojekakovih zabluda. Društvo rado prima dobre knjige i časopise ili novac. Šalju se kako knjige, tako i novac društvu za osnivanje vojničkih čitaonica u samostan otaca Isusovaca ili Franjevaca u Zagrebu.

Vlasnik: Samostan sestara milosrdnica.
Urednik: Stjepan Gjanić, duhovnik u samostanu sestara milosrdnica.

Tisak Nadbiskupske tiskare u Zagrebu.

šić, Čevljanović, jednu za zahvalu za dobročinstva. Sve su po želji odslužene.

5. Darovali za Glasnik sv. Josipa: Antun Kotlarski, prebendar, Zagreb, K 25·— mjesto vijenca na grob pok. uredniku Čebušniku; Dragan Dujmušić, Travnik, K 2·— za zahvalu za primljene milosti; Micika Šulentić, Bos. Novi, K 10·—; Marija Kauzlarić, Mrkopalj, K 1·—; Jela Švenda, Murakiraly, K 10; Olga Schwarzer, Križevci, K 1·—; Jelka Zgorelec, Koprivnica, K 2·— uz opasku: „O kad bi se samo svi pretplatnici sjetili svojih dužnosti“; N. N., Zagreb, K 4; Marica Palčić, Pag, K 2·—; Amalija Kovačević, Vinkovci, K 1.—; Potočić K., Križevci, K 20·—; H. D., Zagreb, K 0·60; Stjepan Janeš, Sesvete podr., K 11·— (s nakanom, da mu sv. Josip od Boga isprosi sve ono, što nam je najviše potrebito za dušu i tijelo); Franjka Ivušić, Čevljanovići, K 3·—; Marko i Manda Filakovac, Bos. Brod, K 4·— (u zahvalu za dobročinstva); Flock Anka. Zagreb, K 1·—; M. k. O., Krk, K 1·—; Ivica Trbuljak, Molve, K 2.50 (za zahvalu za ozdravljenje); Terezija Andrić, Vukovar, K 2.—; Ljubica Domainko, Sokolovac, K 2·—; Anka Katoliković, Vinkovci, K 1·20 (Hvala i slava sv. Josipu!); Marija Šir, Vinkovci, K 3·— (za zahvalu); Anka Bobinac, Lipik, K 1·—; Eva Spaczyńska, Tešanj, K 1.—; Eva Bertić, Vinkovci, K 1·—; Bošnjaković Vjekoslava, Tisovac, K 1·—; N. N., Prelog, K 6·—; Budimir Jozefina. Mostar, K 4·—; Vušković Olga, Supetar, K 1·—; Marijo Karlovac, Starigrad, K 2·—; Stjepan Majcen K 10·— (za zahvalu, što je od početka rata na bojištu i do sada ostao živ i zdrav); Tomac Antonija, Daruvar, K 10·— (za zahvalu); Knežić Ljuba, Zvornik, K 1·—; T. Š., Duvno, K 1·—; Antun Ivanić, Sanica gor., K 0·50; Irena Lukanović, Trsat, K 6·— (u zahvalnost za dobivene milosti); Vrabelj Vilma, Sigetec, K 5·—; Stjepan Zorko, Zagreb, K 1·20; I. i P., Zrnčić, Opuzen, K 2·—; N. N. K 2·—; Kolar Terezija K 1·—; Josip Šimunic, Gjurgjevac, K 1·—; Sofija Gligorević, Drinača, K 1·—; Rozalija Tonšetić, Zagreb K 2·—. Bog platio!

6. Poslali u razne svrhe: Tomašević Marija, Vinkovci, K 3·— i Mijo Jarić, Sikirevci, K 5·—; za kruh sv. Antuna: Stokrp Ana, Sikovac, K 2·— i Ljubica Ritz, Zavalje, K 8·— te Marija Bazijanac, Virovitica K 20·— za ratni spomenik Hrvatske (kapelica sv. Josipa i gjački dom); Mihajljević Joza, Bara Vorgić, Šandor Kulunčić i Andro Filipović, svi iz Bácsa, po K 1·— društvu za sveudiljno klanjanje. — Predano po želji.

Radi preobilja ovih vijesti nijesmo mogli uvrstiti zahvalnica u ovaj broj, doći će u slijedećim brojevima.

Dobre knjige:

Miroslav Vanino D. I.: Filibert Vrau, katolički organizator. Zagreb 1916. Izdao: Dr. Stjepan Markulin.

Višeputa čuje se i u katolika prigovor: kako to, da Crkva, koja je nekoć bila plodna majka svetaca, nema danas takih muževa? Naša knjiga svjedoči, da je taj prigovor neosnovan. Ona pokazuje, da se i u naše doba, koje je tako oskudno na značajevima, može duša, dobra i plemenita, podići do junačke svetosti, ako se sasvim preda djelovanju Duha Svetoga i potpuno pokorava Crkvi Božjoj.

Taki je katolički junak: Filibert Vrau. Vrau je kao mladić pao, no doskora obrativši se i upoznavši volju Božju ostao je u svijetu, no nije živio prema načelima svijeta, već je uvijek savjesno vršio volju Božju šireći kraljevstvo Božje.

Sin vrijednoga tvorničara u Lilu podigao je tvornicu do velikog ugleda. Dohotke upotrijebio je u razne katoličke pobožne i dobrotvorne svrhe. Ljubeći katoličku omladinu, zabrinut za njezin spas te bojeći se, da je ne smuti lažna svjetska mudrost u bezbožnim državnim školama, osnovao je sa vrijednim drugovima katoličko sveučilište u Lilu i tolike druge katoličke škole i zavode.

Znajući, kako je čovjek kao suha zemlja bez milosti Božje, tražio je rado savjeta u Euharističkog Spasitelja, uveo je noćno klanjanje u Lilu i sam proveo čitave ure u poklonstvu. — Svoje radnike ljubio je kao prijatelje i osnovao razna društva za njihovo materijalno, vjersko i ćudoredno dobro. Ljubio je požrtvovno sirotinju. Podupirao katoličku štampu i spasao najveći francuski katolički list La Croix (Križ) od propasti. Neumorno putovao, snovao, pisao, nagovarao. radio za katoličku stvar.

Sinovskom je odanosti ljubio svetu Stolicu i nastojao djelotvorno, da što više sabere u sjevernoj Francuskoj Petrova novčića. Kao pravi katolik u svemu se pokoravao odredbama Papinim.

Pravi učenik Kristov mnogo je trpio u životu a na koncu svog zaslužnog i mukotrpnog života osudila ga slobodnozidarska vlada na zatvor, što je zadržao redovnice u svom zavodu i poslije nepravednog zakona o izgonu neodobrenih kongregacija.

Uvijek se vladao prema načelu psalmiste: „Ne nama, ne nama, već tvomu svetom imenu, Gospodine, neka bude slava!" Zato je ostao kraj svih velikih uspjeha čedan, skroman, bez truna taštine.

Kašto je živio u ljubavi Božjoj, tako je i blaženo preminuo zahvaljujući Gospodinu na svim dobročinstvima i moleći se, da se širi kraljevstvo Božje.

Knjiga služi na čast prevodiocu i izdavaču. Preporučamo. Knjiga stoji K 2·30, poštom K 2·60 a naručuje se kod dra. Stjepana Markulina, Zagreb, Kurelčeva ulica 3.

Anđeo Čuvar, list za hrvatsku katoličku mladež, izlazi sada u Zagrebu, franjevački samostan, gdje se i naručuje. Stoji na godinu u Zagrebu K 1·—, poštom K 1·20.